

Käynnit terveydenhuollossa ennen hiv-diagnoosia

Rekisteritutkimuksen tuloksia

Mikaela Mutru

11.5.2022

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos

Tutkimuskysymykset

- Paljonko käyntejä on ennen kuin hiv todetaan?
- Mistä syistä käyntejä on?
 - Yleisimmät käyntisyöt
 - Syitä, joiden perusteella hiv-testi olisi pitänyt ottaa
→ toteutuvatko testaus-suositukset?

Aineisto

- Tartuntatautirekisteri:
Henkilöt, joilla todettu hiv ja pysyvä henkilötunnus
 - Diagnoosipäivämäärä
 - Ensimmäinen CD4-luku

- Hoitoilmoitusrekisterit
 - Perusterveydenhuollon käynnit 2011 →
 - Osastohoidot ja esh poliklinikkakäynnit 1996 →

Oletettu aika tartunnan saaneena ennen diagnoosia (1):

CD4 > 500 → 6 kk

350-499 → 1 v

200-349 → 3 v

< 200 → 5 v

1. Lodi S, Phillips A, Touloumi G, Geskus R, Meyer L, Thiébaud R, Pantazis N, Amo JD, Johnson AM, Babiker A, Porter K; CASCADE Collaboration in EuroCoord. Time from human immunodeficiency virus seroconversion to reaching CD4+ cell count thresholds <200, <350, and <500 Cells/mm³: assessment of need following changes in treatment guidelines. Clin Infect Dis. 2011 Oct;53(8):817-25. doi: 10.1093/cid/cir494. PMID: 21921225.

Tuloksia

Erikoissairaanhoidon käynnit > 1 kk ennen dg

- 1996-2019 diagnosoiduista 1046 oli ollut osastolla tai käynyt erikoissairaanhoidon poliklinikalla > 1 kk ennen diagnoosia
- 15% henkilöistä oli vähintään yksi testaussuositusdiagnoosi
- 6% käynneistä oli kirjattu ECDC-testaussuosituksen diagnoosi
- Testaussuosituksen diagnooseista yleisimpiä:
 - seksitaudit
 - syövät
 - raskaus

Avoterveydenhuollon käynnit > 1 kk ennen

- 2011-2019 diagnosoiduista 520 oli käynyt avoterveydenhuollossa yli 1 kk ennen diagnoosia
 - Mediaanimäärä 8 käyntiä
 - Yleisimmät syyt suun terveys, ylähengitystieinfektiot ja selkäkipu
 - 7% käynneistä oli kirjattu ECDC-testaussuositukseen (2018) kuuluva diagnoosi, yleisimmät:
 - seksitaudit
 - vyöruusu
 - kuume ilman ilmeistä syytä
 - 16% henkilöistä oli käyntejä vähintään yhden testaussuositusdiagnoosin takia
 - 21% henkilöistä oli syntynyt korkean ilmaantuvuuden maassa

Johtopäätökset

- Arviolta puolella hiv-positiivisista on käyntejä perusterveydenhuollossa positiivisena ennen diagnoosia, ja noin kolmasosalla erikoissairaanhoidon käyntejä
- Valtaosa perusterveydenhuollon käynneistä tavallisista syistä: hammassairauksia ja – tarkastuksia, hengitystie-infektioita ja selkäkipua
- Yhden kuudesta olisi voinut mahdollisesti testata testaussuositukseen perustuen jo aiemmin käyntisyyn perusteella
- Yhden viidestä olisi voinut mahdollisesti testata jo aiemmin syntymämaan korkean ilmaantuvuuden perusteella